

8. Zimní bivakování na Králickém Sněžníku

sobota **9. února 2013** – neděle **10. února 2013**
(datum může být změněno v závislosti na počasí)

Odjezd: auty z **Pardubic** v **08.00 hod.** do **Skleného** (příjezd v cca 11.00 hod.).
Sraz účastníků je dle dohody na čerpací stanici Shell.

Zpět: auty z vesnice **Sklené** v cca. **15.00 hod.** do **Pardubic**. (příjezd v cca 18.00 hod.).

Trasa:

1den: Po zaparkování ve vesnici „Sklené“ vykročíme po **žluté zn.** směr „Hubertova chata“ a dále směrem na obec „Vysoká“ než asi po 0,5km od rozcestí narazíme na **cyklistickou stezku č. 4071**. Na ní se vydáme severním směrem a asi po 1km se napojíme na **červenou zn.** Ta nás zavede ke [1] „Kaskádám Prudkého potoka“ podle něhož vystoupáme na vrch „Sušina“ (1321 m.n.m.) Odsud po **modré zn.** půjdeme po „Mokrém hřebeni“ až do „Stříbrnického sedla“. Odtud se napojíme na **červenou zn.**, která **spolu se žlutou zn.** vede okolo bývalé [2] „Liechtensteinovi chaty“ se [3] „Sochou Slona“. Zde v bývalém sklepení chaty strávíme noc.

Odtud je však vrchol „Kralického Sněžníku“ vzdálen už jen 0,5km, a tak po odložení výbavy ve sklepení bývalé chaty půjdeme po **červené a žluté zn.** k [4] „Pramenu Moravy“ a na [5] „Vrchol Králického Sněžníku“ (1424m). Z vrcholu sejdeme ještě po **červené zn.** směr „Králíky“ na označenou cestu, jenž vede již na „polskou“ stranu Kralického pohoří, a dojdeme k chatě [6] „Schronisko Na Sněžníku“. Zde povečeříme či jinak se občerstvíme, a již za noční oblohy navrátíme se stejnou cestou k „bivaku“ v Liechtensteinově chatě.

2den: Ráno po sbalení bivaku sejdeme po **žluté zn.** okolo chaty horské služby „Francisky“, Sněžné chaty“ až na rozcestí „Pod Vilemínkou“ k řece „Moravě“ kde po jejím překročení na levý břeh se vydáme shlédnout [7] tzv. „Tvarožné díry“. Odsud po **naučné stezce** dojdeme k silniční stáječící se východním směrem k [8] „Mléčnému prameni“. Dále budeme pokračovat **neznačenou cestou** podél „Kamenického potoka“ odkud se vydáme navštívit v lese ukrytou [9] „Patzeltovu jeskyni“. Asi 50m nad jeskyní jest **neznačená silnička** po níž půjdeme jižním směrem pod lyžařské vleky v „Dolní Moravě“ kde narazíme na **modrou zn.** s níž dojdeme na rozcestí „Pod Babuší“. Zde se napojíme na **zelenou zn.**, která nás zavede do výchozího bodu a tudíž na konec cesty, do vesnice „Sklené“.

Celkem: asi 30 km

Možnosti občerstvení: co kdo unese, na polské chatě „Schronisko Na Sněžníku“

Mapa: zelená edice KČT Kralický Sněžník č.53 -1:50 000

Upozornění:

- **Změna trasy v závislosti na sněhových podmínkách vyhrazena - možnost lavinového nebezpečí!**
- **Je nutné mít patřičné vybavení jako kvalitní obuv, kvalitní spací pytel, celtu – popř. stan, sněhové návleky, popř. sněžnice, čelovku atd.**

Turisticko-vlastivědný text:

- [1] **Prudký potok** – pramení v údolí mezi horami Podbělka, Sušina a Tetřeví hora v pohoří Králický Sněžník a vytéká z mokřin pod horou Sušinou a ústí do Krupé. Na horním toku vytváří četné přírodní kaskády a menší vodopády. Voda Prudkého potoka je zde tak prokysličená, že je úplně bílá a vypadá jako klikatící se sněhová lavina. Délka toku je přibližně 9 km a tvoří překrásnou přírodní scenérii. Výchozí místo do kaňonu Prudkého potoka je z obce Vysoké Žibřidovice. Cesta však není doporučována za deštivého počasí.
- [2] **Liechtensteinova chata** – Na moravské straně Králického Sněžníku (v Polsku zvaný Snieznik Klodski) nechal kníže Liechtenstein postavit horskou chatu, která byla otevřena 21. 7. 1912 a pojmenována Liechtensteinova. Jednalo se o dřevěnou dvoupatrovou budovu se 40 lůžky a noclehárnou. Bylo zde již el. osvětlení a vodovod. Chata se záhy stala velkým střediskem letní a zimní turistiky. Naposled byla chata spravována RaJ Vysoké Mýto, která ale nejevila o chatu patřičný zájem. Postupně vyvstala otázka, zda chatu rekonstruovat, nebo zbourat z důvodu napadení dřevomorkou. Dne 4. 8. 1968 bylo rozhodnuto provoz chaty zastavit a provést likvidaci celého objektu k čemuž došlo v roce 1971. A tak jedinou turistickou základnou je na polské straně pak chata Na Sněžníku.
- [3] **Socha slona** – Stala se jakýmsi symbolem Králického Sněžníku, avšak o jeho historii existuje velmi málo dochovaných materiálů. Tato historie se vztahuje k působení dr. Oskara Gutwinského na chatě od roku 1922. Tehdy se tu scházela skupina mladých umělců a literátů (Kurt Halleger ze Šumperka a pokroková pražská skupina Pražská secese), kteří se pokoušeli na kulturním poli sblížit Čechy a Němce. Při svých setkáních si oblíbili melodickou píseň "V ještědském údolí kvete šeřík". Podle ní si dali název „Jesher“ a jejich symbolem byl šeřík. Později se jim nelíbilo, že jejich symbol není spjat s místem, kde se scházejí. Všimli si, že když kýchá slon, zní to jako "ješ". A tak sice jméno ponechali, odvodili je však od kýchání slona, kterého tak přijali za svůj symbol. V roce 1932 vzpomenuli umělci 10. výročí vzniku této skupiny. Poblíž chaty postavili svůj symbol - sochu Slona, který zde dodnes stojí a stále vesele hledí do krajiny.
- [4] **Pramen Moravy** – Vodopisně je Králický Sněžník pozoruhodnou lokalitou. Pramení zde tři řeky, jejichž vody odtékají do tří moří. Liptovský potok do Severního moře, řeka Morava do Černého moře, a Kladská Nisa do Baltského moře. Nejdelší moravská řeka Morava pramení ve výšce 1380 m n. m. Od roku 1876 je správcem toku Moravy od jejího pramene státní příspěvková organizace Povodí Moravy Brno. Vlastní správu vykonává závod Horní Morava provoz Šumperk. Povodí Moravy v roce 1976 delimitací obdrželo od bývalých Lesotechnických meliorací pramen Moravy i s tokem řeky Moravy od Hanušovic. Vlastní pramen nebyl v dobrém stavu a v roce 1978 byla dokončena oprava pramene Moravy do dnešní podoby společnou akcí Povodí Moravy a Svazu mládeže okr. Ústí nad Orlicí. Přesto, že pramen Moravy byl uveden do důstojného stavu, jsou neustálé problémy s jeho ničením některými "turisty". Z důvodů zachování kvalitního zdroje vody musí zůstat pramen Moravy ve své stávající podobě - uzamčený.
- [5] **Vrchol Králického Sněžníku** – Nachází se ve výšce 1 424 m, a byl se svým rozsáhlým vrcholovým štítem pro stavbu rozhledny přímo předurčen. Stavba započala až vznikem Kladského turistického spolku v roce 1895. Projekt vypracoval vřatislavský architekt Felix Henry a náročné stavby v drsných podmínkách se ujala zednická skupina mistra Emila Giessera z Klodzka. Ukončené věže dosahovaly výšky 33,5 a 30 metrů a měly vyhlídkové plošiny. Dne 9. 7. 1899 byla rozhledna slavnostně otevřena a pojmenována po císaři Vilémovi. Lety se stav rozhledny neustále zhoršoval, a to zejména vlivem drsného počasí a pramalé údržby. Proto po řadě expertiz rozhodla polská strana o stržení rozhledny především z důvodu bezpečnosti návštěvníků dne 11. října 1973.

[6] **Schronisko Na Šniežniku** – Historie Schroniska se datuje do roku 1869 kdy Marianna Oranžská – dcera holandského krále a manželka pruského krále bydlela v paláci Kamieńcu Ząbkowickim a pozvala si švýcarského horala Michała Aegertera. Ten dostal za úkol vybudovat „švýcárnu“ kam Marianna pak ráda jezdila na odpočinek. A tak vzniklo „Schronisko Na Šniežniku“ jako prvé svého druhu v polských zemích.

[7] **Tvarožné díry** – Tyto byly známy již v 17. století. V kronice Štefana a Karla Lembergů z Králík se píše, že v této jeskyni si schovávali náradí italští zlatokopové, kteří do kraje přišli v druhé polovině 17. století. Je zajímavé, že na stěně u západního vchodu do Tvarožných děr byly nalezeny vytesané nápisy (IHS, Maria), které by mohly pravdivost této zprávy potvrzovat. Tvarožné díry jsou dlouhé 240 metrů, ale byly zjištěny náznaky dalšího pokračování a není vyloučeno, že délka chodeb dosahuje 450 metrů. Nadmořská výška jeskyní 840-842m. Jeskyně mají zajímavý charakter - nízké chodby - plazivky, které se střídají s většími prostory. Jeskyně jejíž větší částí protéká podzemní potok obohacující horní tok Moravy, ale pocházející z vápencového území na polské straně pohoří (v dosud neznámém krasovém podzemí tak vlastně teče proti směru povrchového odvodňování. Průměrná teplota se zde pohybuje kolem 5°C.

[8] **Mléčný pramen** – zvaný též Lanovka je krasový pramen výstupný, tzn. že vody vytékají na povrch pod tlakem. Jeho zdrojnicí je potok Poniklec, jehož vody mizí v ponorech a plynou do pramene podzemními jeskyněmi dlouhými nejméně 1,5 km, přičemž překonávají výškový rozdíl 86 metrů. Jméno pramene pochází z bílého zakalení vody, k němuž dochází po povodních. Tento jev není dosud uspokojivě vysvětlen. Souvisí však pravděpodobně s vysokým odnosem uhličitánu vápenatého z krasových oblastí vodami pramene. Nadmořská výška pramene je 750 m, vydatnost 31,4 l/s.

[9] **Patzeltova jeskyně** – V roce 1864 se doslova propadl do jeskyně s podzemním jezerem lesní příručí Řehoř Patzelt a proto do dnešního dne tato druhá jeskyně nese jeho jméno. K této jeskyni vede neznačená stezka nad Mléčným pramenem, který dává až 105 litrů vody za sekundu. Patzeltova jeskyně - 875 m.n.m.. Ve 30-tých letech tohoto století zkoumala jeskynní faunu skupina geografů a zoologů z Wroclavi a našli 46 druhů jeskynního hmyzu. V Patzeltově jeskyni dlouhé 45 metrů provedl potápěč J. Pogoda výzkum jezera, které dosahuje hloubky od minimálně 2,5 m až po 7m. Vody se ztrácí v korytě potoku a putují k prameni téměř 2 km dlouhou jeskynní soustavou.

➤ **Stanice HS Horní Morava**

Dolní Morava č. p. 78

56169 pošta Králíky

tel.: **465 634 139**

➤ Informace ke Králíckému Sněžniku můžete najít na adrese: **www.sneznik.cz**

➤ Trasu připravil a výlet vede: **Ondřej Valášek** (mobil **724 800 178**, operátor Telefonica).